

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางประจำท้องถิ่นชุมชนเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี

วันที่รับ : 24 มกราคม 2568
วันที่แก้ไข : 25 เมษายน 2568
วันที่ตอบรับ : 25 เมษายน 2568

สุจารีย์ หิรัญศิริวัฒน์^{1*}, นกนัย ปานเอี่ยม¹,
อรรพรรณ คล้ายสังข์¹, รมิตา ศรัทธาพิทยกุล¹,
วรอนงค์ พญากิจ¹ และ ทิพย์ลักษณ์ โกมลวนิช²

¹วิทยาลัยการแพทย์แบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพมหานคร

²คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต กรุงเทพมหานคร

*Corresponding author e-mail: sujaree.hir@dpu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง คือ เกลือสครับ เจลว่านหางจระเข้ และ สบู่ก้อน ออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เครื่องสำอางทั้ง 3 ชนิดให้ตรงกับการบูรณาการอัตลักษณ์ชุมชนและ ประเมินความพึงพอใจและวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางทั้ง 3 ชนิด โดยดำเนินการพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของชุมชน ทดสอบความคงตัวและความพึงพอใจ ของผลิตภัณฑ์ รวมไปถึงความพึงพอใจต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ในอาสาสมัครประชากรในเกาะสีชัง จำนวน 120 คน โดยใช้แบบสอบถามโดยเก็บข้อมูลทั่วไปและประเมินความพึงพอใจ และวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา จากผลการทดลองได้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีคุณสมบัติทางกายภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งในอาสาสมัครจำนวน 25 คน มีความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์โดยรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95 ทั้ง 3 ผลิตภัณฑ์ ในภาพรวมของการออกแบบต้นแบบบรรจุภัณฑ์ทั้ง 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ สามารถดึงดูดความสนใจจากกลุ่มนักท่องเที่ยว ได้เป็นอย่างดี ผลการประเมินความพึงพอใจจาก 3 กลุ่มคือ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มประชากรบนเกาะสีชัง และ กลุ่มนักท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (ไม่ต่ำกว่า 4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) นักท่องเที่ยวรู้สึกสนใจและรู้สึกอยากหยิบจับ และบรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่สามารถสื่อถึงส่วนผสมที่ได้จากเกาะสีชัง งานวิจัยนี้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางทั้ง 3 ชนิด ที่มีคุณภาพและมีบรรจุภัณฑ์ที่ตรงตามความต้องการ ของตลาด เพิ่มความน่าใช้ ดึงดูดใจ มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ตลอดจนสามารถแสดงถึงการบูรณาการอัตลักษณ์ ของชุมชนในเขตตำบลเกาะสีชังได้เป็นอย่างดี และสามารถนำผลิตภัณฑ์ไปถ่ายทอดสู่ชุมชนเพื่อการผลิต การจัดจำหน่าย หรือการพัฒนาต่อยอดในอนาคต

คำสำคัญ: การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง, เกลือสครับ, เจลว่านหางจระเข้, สบู่ก้อน

DEVELOPMENT OF LOCAL COSMETIC PRODUCTS FOR THE KO SICHANG COMMUNITY KOH SICHANG DISTRICT, CHONBURI PROVINCE

Received : January 24, 2025

Revised : April 25, 2025

Accepted : April 25, 2025

Sujaree Hirunsirivat^{1*}, Naphanai Pan-iem¹,

Orawan Klaisang¹, Ramita Sattatipkul¹,

Woraanong Prugsakij¹ and Tippaluk Komolvani²

¹College of Integrative Medicine, Dhurakij Pundit University,
Bangkok, Thailand

²Faculty of Fine and Applied Arts, Dhurakij Pundit University,
Bangkok, Thailand

*Corresponding author e-mail: sujaree.hir@dpu.ac.th

Abstract

The objectives of the study were to develop cosmetic products; namely, salt scrub, aloe vera gel and bar soap, design and create the packaging of all 3 types of products to match the integration of community identity, and evaluate and analyze the satisfaction of all 3 types of cosmetic products. The present study was conducted by developing product formulas, designing and developing packaging to represent the identity of the community, testing the stability and satisfaction of the products, including the satisfaction of the product packaging design in 120 volunteers, as the study population, on Koh Sichang using a questionnaire to collect general information and evaluate satisfaction, and analyzing the data with descriptive statistics. From the experimental results, the cosmetic products had physical properties that met the specified standards. 25 volunteers were satisfied with the products for over 95 percent for all 3 products. Overall, the design of the prototype packaging of all 3 product groups was able to attract the attention of the tourist group very well. The satisfaction assessment results from the 3 groups of government officials, Koh Sichang residents and tourists revealed that the average satisfaction was at a high level (not less than 4 points out of a full score of 5). Tourists felt interested and wanted to pick up, and most of the packaging could communicate the ingredients from Koh Sichang. This research was able to develop all 3 types of cosmetic products with quality and packaging that met market needs, increasing their attractiveness, appeal and purchase. It could also demonstrate the integration of community identity in Ko Sichang Subdistrict very well and convey products to the community for production, distribution, or further development in the future.

Keywords: Cosmetic product development, Salt scrub, Aloe vera gel, Bar soap

บทนำ

จังหวัดชลบุรีมีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในเสาหลักของเศรษฐกิจไทย ทำให้เกิดการสร้างงานและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้เป็นจำนวนมากมหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นสินค้าหลัก มีความหลากหลายของวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ มีการการท่องเที่ยวชุมชน (Community Tourism) เป็นการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ที่มีความสำคัญในการอนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันของคนในชุมชนต่อการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เกาะสีชังเป็นเกาะใหญ่กลางทะเลอยู่ห่างจากฝั่งอำเภอสัตหีบประมาณ 12 กิโลเมตร ทางด้านเศรษฐกิจ อำเภอกะสีชังมีผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ได้รับการพัฒนาหรือแปรรูปจากทะเล คือ ผลิตภัณฑ์หลักของชุมชน แต่ยังคงผลิตภัณฑ์ทางเครื่องสำอางสมุนไพรไทยหลายชนิดสามารถนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้ทั้งอาหาร เครื่องดื่ม ยารักษาโรค รวมถึงผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงามหลากหลายรูปแบบ ได้ถูกผลิตออกมาจำหน่ายอย่างมากมายในท้องตลาดเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพ ดังนั้น ด้วยพฤติกรรมความรักสุขภาพและความงาม จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพและความงามสามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบท้องถิ่นในประเทศไทยจึงมีความสำคัญในเชิงของการเสริมสร้างรายได้และอาชีพของชุมชน ในด้านแหล่งวัตถุดิบในพื้นที่เกาะ สีชัง พบว่า ชุมชนเกาะสีชังเป็นพื้นที่ติดทะเล และมีเกลือที่มีแร่ธาตุอุดมไปด้วยคุณประโยชน์ต่อการนำมาประยุกต์ใช้ในเชิงเครื่องสำอางค่อนข้างดี เช่น การผลิตเซลล์ผิว ปรับสมดุลผิว ฆ่าเชื้อโรค ในส่วนของงานทางจระเข้เป็นพืชสมุนไพรที่เติบโตได้ดีในพื้นที่ดินทราย ดินร่วน และร่วนปนทราย ซึ่งตรงกับลักษณะทางภูมิประเทศของเกาะสีชัง จึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดรายได้ต่อชุมชนในการเพาะปลูกและนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่มีคุณภาพ และเพิ่มมูลค่าของสมุนไพรได้ ด้วยเหตุนี้ทีมผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการให้ความรู้และสร้างอาชีพจาก 3 ผลิตภัณฑ์ที่ประกอบด้วยเกลือ สบู่ และเจลที่ประกอบด้วยสารสกัดจากงานทางจระเข้เพื่อเสริมศักยภาพมนุษย์เพื่อความมั่นคงทางรายได้ โดยมีกรอบแนวคิดวิจัยที่มีวัตถุดิบที่มีเอกลักษณ์ชุมชนและผลการวิเคราะห์คุณภาพทางกายภาพ และการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เครื่องสำอางเป็นตัวแปรตาม ซึ่งผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับผลประโยชน์ความพึงพอใจของอาสาสมัครในระดับดีจะเป็นตัวสะท้อนในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้สร้างรายได้ต่อชุมชน และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนโดยการถ่ายทอดชุดความรู้และการฝึกปฏิบัติการ (สุธีธรรม กิ่งนันทสิงห์ และคนอื่นๆ, 2566, น.121)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเกลือสครับ เจลว่านหางจระเข้ และสบู่ก้อนของชุมชนในเขตตำบลเกาะสีชัง อำเภอกะสีชัง จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เครื่องสำอางเกลือสครับ เจลว่านหางจระเข้ และสบู่ก้อนให้ตรงกับการบูรณาการอัตลักษณ์ชุมชนในเขตตำบลเกาะสีชัง อำเภอกะสีชัง จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจ และทดสอบความคงตัวของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเกลือสครับ เจลว่านหางจระเข้ และสบู่ก้อนของชุมชนในเขตตำบลเกาะสีชัง อำเภอกะสีชัง จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบการทดลองกึ่งทดลอง (Quasi-experiment) โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในตำบลท่าเวียง เทศบาลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี จำนวน 7 หมู่บ้าน จำนวน 4,535 คน และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในตำบลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม พ.ศ. 2562 ทดสอบความพึงพอใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางกับอาสาสมัคร (ประชากรในเกาะสีชัง) 120 คน ที่เกิดจากการสุ่มเลือกอาสาทั้งเพศชายและหญิง ที่มีอายุตั้งแต่ 18 - 65 ปี ที่ไม่มีประวัติการแพ้เครื่องสำอาง เนื่องจากชุมชนนี้เป็นชุมชนที่เป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมในเกาะสีชังจึงเหมาะในการสร้างโอกาสทางธุรกิจ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ในลักษณะคำถามปลายปิด (Close-ended Question) ในลักษณะคำถามมีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Question)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์ เช่น ผลิตภัณฑ์เกลือกสครับ ผลิตภัณฑ์เจลล้างหน้าจะเซ่ และผลิตภัณฑ์สบู่อ่อน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน และความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์ เช่น ผลิตภัณฑ์เกลือกสครับ ผลิตภัณฑ์เจลล้างหน้าจะเซ่ และผลิตภัณฑ์สบู่อ่อน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ในลักษณะคำถามปลายปิด (Close-ended Question) ในลักษณะคำถามมีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Question) การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic Analysis) ความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์ เช่น ผลิตภัณฑ์เกลือกสครับ ผลิตภัณฑ์เจลล้างหน้าจะเซ่ และผลิตภัณฑ์สบู่อ่อน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. การพัฒนาผลิตภัณฑ์

อุปกรณ์ และวิธีดำเนินการแยกเป็นแต่ละผลิตภัณฑ์ดังนี้

5.1 การเตรียมเกลือกสครับผิวกาย

วัสดุอุปกรณ์ ดอกเกลือ, น้ำมันสวีทอัลมอนด์, น้ำมันหอมระเหย, สีละลายในน้ำมัน, วิตามินอี

ขั้นตอนการผสม ซึ่งดอกเกลือตามปริมาณที่กำหนด ใส่ลงในภาชนะที่เตรียมไว้ จากนั้นตวงน้ำมันสวีทอัลมอนด์ตามปริมาณที่กำหนด ผสมลงในเกลือที่เตรียมไว้ และหยดน้ำมันหอมระเหย สี และวิตามินอี ผสมลงในเกลือที่ผสมไว้ บรรจุลงในบรรจุภัณฑ์ที่เตรียมไว้

5.2 การเตรียมเจลวุ้นทางจระเข้

วัสดุอุปกรณ์ น้ำกลั่น, บิวทิลีน ไกลคอล, โพรพอลิเมอร์, วิตามินบีสาม, สารสกัดชะเอมเทศ, อัลแลนโทอิน, คาร์โมมายด์, สารสกัดวุ้นทางจระเข้, น้ำหอม สารกันเสีย และสี

ขั้นตอนการผสมส่วนที่ 1 ทำโดยเติมน้ำ และบิวทิลีน ไกลคอล คนให้เข้ากัน นำไปอุ่นประมาณ อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส ค่อยๆ เติมโพรพอลิเมอร์ลงไปทีละน้อย คนทิ้งไว้จนพองตัวเต็มที่ และชั่งส่วนที่ 2 ได้แก่ วิตามินบีสาม อัลแลนโทอิน ผสมลงไปในส่วนที่ 1 หลังจากนั้นเติมสารสกัดชะเอมเทศ คาร์โมมายด์ สี น้ำหอม สารกันเสีย และสารสกัดวุ้นทางจระเข้ลงไป ผสมให้เข้ากัน จากนั้นบรรจุลงในบรรจุภัณฑ์ให้เรียบร้อย

5.3 การเตรียมสบู่อ่อน

วัสดุอุปกรณ์ เบสกลีเซอริน, สารสกัดวุ้นทางจระเข้, สี, น้ำหอม

ขั้นตอนการผสม ชั่งเบสกลีเซอรินตามที่กำหนดไว้ หั่นเป็นชิ้นเล็กๆ นำไปต้มที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส จากนั้นตวงสารสกัดวุ้นทางจระเข้ ผสมลงไปเบสกลีเซอรินที่ละลายแล้ว หยดน้ำหอม และสี ลงใน เบสกลีเซอรินที่ละลายแล้ว เทลงใส่แม่พิมพ์ ทิ้งให้เซตตัว แกะออกจากแม่พิมพ์ บรรจุลงในบรรจุภัณฑ์

6. การทดสอบความคงตัวและความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์

ทำการเก็บผลิตภัณฑ์ที่ 45 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 เดือน ตามเกณฑ์มาตรฐาน ICH guideline (ICH Guidelines, n.d.) หลังจากนั้นนำมาประเมินความคงตัวทางกายภาพของแต่ละผลิตภัณฑ์ โดยทุกผลิตภัณฑ์ จะต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลงนับจากวันที่ 0 คือวันเริ่มต้นที่เริ่มเก็บดูความคงตัวของผลิตภัณฑ์ การประเมินจะแยก เป็นแต่ละผลิตภัณฑ์ ดังนี้

6.1 การประเมินความคงตัวผลิตภัณฑ์เกลือสครับ

6.1.1 สี (ประเมินด้วยสายตา)กลิ่น (Sensory Test)

6.1.2 การละลาย (สังเกตการเปลี่ยนแปลงของผลึกเกลือว่ามีส่วนที่เป็นของเหลวหรือมีส่วนที่เป็นสารละลายปรากฏในช่องหรือไม่)

6.2 การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์เจลวุ้นทางจระเข้

6.2.1 ความหนืด (เครื่องวัดความหนืด Brookfield Viscometer)

6.2.2 สี (ประเมินด้วยสายตา)

6.2.3 กลิ่น (Sensory Test)

6.2.4 ความเป็นกรด ด่าง (เครื่อง pH Meter)

6.3 การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์สบู่อ่อน

6.3.1 สี (ประเมินด้วยสายตา)

6.3.2 กลิ่น (Sensory Test)

6.3.3 การยุบตัว (โดยการชั่งน้ำหนัก)

6.4 การประเมินความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์

มีเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยแต่ละหัวข้อแบ่งระดับตามนี้

ระดับ 5 คือ พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 คือ พึงพอใจมาก

ระดับ 3 คือ พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 คือ พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 คือ พึงพอใจน้อยที่สุด

การทดสอบความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์โดยให้อาสาสมัครจำนวน 25 คน ทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ ทั้ง 3 ชนิด โดยให้ทาบริเวณหลังมือประมาณ 10 นาที และมีการประเมินความพึงพอใจในด้านกลิ่น สี เนื้อสัมผัส ของผลิตภัณฑ์ ตามเกณฑ์ระดับคะแนน 1 ถึง 5

ความคุ้มค่าของอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการ กรณีอาสาสมัครเกิดอาการข้างเคียงจากการทดสอบ ผลิตภัณฑ์ เช่น รอยแดง รอยดำจากการอักเสบ แต่ไม่เป็นอันตรายรุนแรง ให้อาสาสมัครแจ้งผู้วิจัยทราบทันที เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ให้ยาซึ่งได้จาก เกสซ์กรหญิงวรรณงค์ พยาบาลวิชาชีพ(ผู้ร่วมวิจัย) เพื่อบรรเทาผลข้างเคียงดังกล่าว กรณีอาการข้างเคียงเกิดขึ้นหลังจากทดลองใช้ผลิตภัณฑ์เกิดกว่าระยะเวลาประเมิน อาสาสมัครสามารถติดต่อผู้วิจัยได้ทันที เพื่อผู้วิจัยจะได้ให้แพทย์ประเมินอาการอาการข้างเคียง และให้การรักษาที่เหมาะสมทันที โดยอาสาสมัครจะได้รับการรักษาอย่างเหมาะสมโดยอาสาสมัครจะไม่เสียค่าใช้จ่าย

7. การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์

เมื่อต้นแบบผลิตภัณฑ์ได้รับการพัฒนาจนได้รูปร่างและลักษณะที่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูล ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์เรียบร้อยแล้ว คณะผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมจากการลงสำรวจพื้นที่ และการสัมภาษณ์ แบบกึ่งมีโครงสร้าง ร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และลงพื้นที่ เพื่อสรุปแนวปฏิบัติสำหรับการใช้งานในภาพรวม จากนั้นจึงสรุปโจทย์ทางการออกแบบ (Design Brief) และนำเสนอแนวคิดทางการออกแบบ (Concept) ในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาลักษณะและองค์ประกอบ ต่างๆ ที่จะสามารถนำมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบและจัดองค์ประกอบทางเลขนศิลป์ เพื่อออกแบบ ภาพประกอบ สำหรับนำไปประยุกต์ใช้บนบรรจุภัณฑ์แต่ละผลิตภัณฑ์ต่อไป

งานออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับหมวดเพื่อสุขภาพและความงาม ได้แก่ เกลือสปา เจลว่านหางจระเข้ สบู่ก้อน คณะผู้วิจัยได้นำเสนอทั้งหมด 8 แบบ โดยมีร่างต้นแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับเกลือสปา จำนวน 2 แบบ และ ร่างต้นแบบบรรจุภัณฑ์เจลว่านหางจระเข้ จำนวน 3 แบบ ร่างต้นแบบบรรจุภัณฑ์สบู่ก้อน จำนวน 3 แบบ ดังภาพ 1, ภาพ 2 และภาพ 3

รหัส A05-1_บรรจุภัณฑ์เกลือสปา แบบที่ 1

รหัส A05-2_บรรจุภัณฑ์เกลือสปา แบบที่ 2

ภาพ 1 ภาพร่างต้นแบบบรรจุภัณฑ์เกลือสปา จำนวน 2 แบบ

รหัส A06-1_บรรจุภัณฑ์เจล แบบที่ 1
DESIGN GEL

รหัส A06-2_บรรจุภัณฑ์เจล แบบที่ 2
DESIGN GEL

รหัส A06-3_บรรจุภัณฑ์เจล แบบที่ 3

ภาพ 2 ภาพร่างต้นแบบบรรจุภัณฑ์เจลว่านหางจระเข้ จำนวน 3 แบบ

รหัส A07-1_บรรจุภัณฑ์สบู่ แบบที่ 1

รหัส A07-2_บรรจุภัณฑ์สบู่ แบบที่ 2

รหัส A07-3_บรรจุภัณฑ์สบู่ แบบที่ 3

ภาพ 3 ภาพร่างต้นแบบบรรจุภัณฑ์สบู่ก้อน จำนวน 3 แบบ

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเกี๊ยสครีม เจลว่านหางจระเข้ และสบู่ก้อนของชุมชน

หลังจากการเก็บผลิตภัณฑ์ที่ 45 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 เดือน แล้วนำมาประเมินความคงตัวทางกายภาพของแต่ละผลิตภัณฑ์ ผลที่ได้เป็นดังนี้

1.1 การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์เกี๊ยสครีม

ด้านความคงตัวของสีผลิตภัณฑ์จากการประเมินด้วยสายตา สีมีความคงตัวดี ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งลักษณะของการเข้มข้นของสีหรืออ่อนลงของสี ตลอดจนกลิ่นไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 กลิ่นของผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ ในส่วนของการละลายหรือการเยิ้มของเกี๊ยสพบว่าไม่มีการละลายของเกี๊ยส หรือมีน้ำเพิ่มขึ้นในแพ็คเกจ

ด้านความพึงพอใจ เมื่อทดสอบความพึงพอใจจากอาสาสมัครจำนวน 25 คนพบว่า ร้อยละ 98 พึงพอใจระดับมากที่สุดด้านสี กลิ่น และความหายาบของเม็ดเกลือ ในส่วนของประเมินด้านการใช้งาน พบว่า ร้อยละ 95 มีความพึงพอใจมากที่สุดด้านประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ผิวเรียบเนียน นุ่ม และมีกลิ่นหอมที่ช่วยผ่อนคลายระหว่างการใช้งานได้ ดังภาพ 4

ภาพ 4 ภาพเกลือสครับ

1.2 การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์เจลว่านหางจระเข้

ความหนืดของเนื้อเจลไม่มีความแตกต่างกันระหว่างการวัดหลังการผลิต และวัดหลังการเก็บเป็นเวลา 3 เดือนเมื่อวัดความหนืดด้วยเครื่อง Brookfield Viscometer ได้ค่าความหนืดอยู่ในช่วงที่กำหนดของการเตรียม Soothing Gel หรือเจลเพื่อการลอบประโลมผิว (30,000 – 50,000 centipoise (cP)) โดยค่าที่วัดได้ก่อนเก็บความคงตัวได้ค่า 42,505 cP และหลังเก็บเป็นเวลา 3 เดือน ค่าความหนืดลดลงเป็น 38,200 cP ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านความคงตัวของสีในเจลเมื่อประเมินด้วยสายตาพบว่าสีไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการเข้มข้น หรืออ่อนลง ตลอดจนกลิ่นก็ไม่มีเปลี่ยนแปลงเช่นกัน ด้านความเป็นกรดต่างของผลิตภัณฑ์เมื่อวัดด้วยเครื่อง pH Meter พบว่าค่าความเป็นกรดต่างไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือ pH อยู่ระหว่าง 5.5 – 6 ซึ่งยังเป็นค่าที่เหมาะสมต่อการใช้งาน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานทั่วไปของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสำหรับผิวตามมาตรฐาน ASEAN Cosmetic Directive (ACD) (กำหนดไว้ที่ 4.5 – 6.5) (Health Sciences Authority, 2025)

ด้านความพึงพอใจ เมื่อทดสอบความพึงพอใจในอาสาสมัครจำนวน 25 คน พบว่า ร้อยละ 97 มีความพึงพอใจมากที่สุดด้านประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ในด้านการให้ความชุ่มชื้น ลดการระคายเคือง ลดอาการแสบของผิวหลังสัมผัสแสงแดด นอกจากนี้ ร้อยละ 98 ให้ความเห็นว่า เนื้อเจลไม่มีความเหนอะหนะหลังการใช้ ดูดซึมได้ค่อนข้างเร็ว และมีกลิ่นที่ไม่ฉุนจนเกินไป ดังภาพ 5

ภาพ 5 เจลวุ้นทางจระเข้

1.3 การประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์สบู่ก้อน

ความคงตัวด้านสีเมื่อประเมินด้วยสายตาของสบู่ก้อน พบว่าสบู่ไม่มีการเปลี่ยนสีเมื่อเก็บตามอุณหภูมิที่ควบคุม และกลิ่นไม่เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้เมื่อนำสบู่ไปแช่น้ำหนักเพื่อดูปริมาณที่สบู่เกิดการยุบตัว หรือน้ำหนักที่หายไปพบว่าสบู่ไม่มีการยุบตัวจากน้ำที่หายไป

ด้านความพึงพอใจ เมื่อทดสอบความพึงพอใจในอาสาสมัครจำนวน 25 คน พบว่าร้อยละ 98 พึงพอใจมากที่สุดด้านการทำความสะอาดผิวหลังจากใช้ และไม่ทำให้ผิวแห้งกร้าน และร้อยละ 95 พึงพอใจมากที่สุดในกลิ่นขณะใช้งาน แต่กลิ่นไม่ค่อยติดผิวหลังจากการใช้ ดังภาพ 6

ภาพ 6 สบู่ก้อน

2. การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์

ภายหลังจากการออกแบบต้นแบบบรรจุภัณฑ์เบื้องต้นครบเรียบร้อยแล้ว คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงสำรวจความพึงพอใจกับเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชนชาวเกาะสีชัง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและผู้พัฒนาสินค้า ที่มีต่อร่างต้นแบบตราสัญลักษณ์ สัญลักษณ์นำโชค และบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการสื่อสารของเกาะสีชัง ด้วยแบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อร่างต้นแบบฯ โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลที่เกาะสีชัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จากนั้นจึงนำข้อคิดเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงพัฒนาต้นแบบบรรจุภัณฑ์ให้ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมาย โดยผลการออกแบบต้นแบบบรรจุภัณฑ์ครั้งที่ 1 เมื่อพิจารณาผลสำรวจความพึงพอใจจากทุกกลุ่ม สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 การออกแบบบรรจุภัณฑ์เกลี้อสปลา ควรพัฒนาบรรจุภัณฑ์เกลี้อสปลา แบบที่ 2 แต่ควรปรับลดลายและ Mood tone ให้บ่งบอกว่ามาจากเกาะสีชัง ควรปรับให้ดูสไตล์การออกแบบเป็นไทย ดูเป็นพื้นถิ่น สไตล์การออกแบบที่น่าเสนอเป็นสินค้าต่างประเทศ

2.2 การออกแบบบรรจุภัณฑ์เจล ควรพัฒนาบรรจุภัณฑ์เจล แบบที่ 3 ควรปรับลดลายและ Mood Tone ให้บ่งบอกว่ามาจากเกาะสีชัง ควรปรับให้ดูสไตล์การออกแบบไม่ให้ดูเป็นสินค้าต่างประเทศ ควรเพิ่มภาพที่ดูเป็นผลิตภัณฑ์ช่วยฟื้นฟูผิวหลังออกแดด

2.3 การออกแบบบรรจุภัณฑ์สบู่ ควรพัฒนาบรรจุภัณฑ์สบู่ แบบที่ 1 ควรปรับลดลายและ Mood tone ให้บ่งบอกว่ามาจากเกาะสีชัง ควรปรับให้ดูสไตล์การออกแบบไม่ให้ดูเป็นสินค้าต่างประเทศ ปรับเพิ่มฟองสบู่หรือเลือกใช้ตัวอักษรที่ดูสะอาดน่าใช้

เพื่อแก้ไขปัญหาการสื่อสารที่ไม่รู้สึกรว่าเป็นสินค้าที่มาจากเกาะสีชัง จึงได้ออกแบบภาพประกอบเพื่อใช้บ่งบอกความเป็นเกาะสีชังบนบรรจุภัณฑ์ขึ้นใหม่ ดังภาพ 7

ภาพ 7 ภาพประกอบสำหรับใช้เพื่อบ่งบอกความเป็นเกาะสีชังบนบรรจุภัณฑ์

พัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์ตามผลสำรวจความพึงพอใจจากทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง โดยมีแบบพัฒนาใหม่ ดังภาพ 8 ภายหลังการพัฒนาแบบบรรจุภัณฑ์ใหม่ ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจจาก 3 กลุ่มคือ กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มประชากรบนเกาะสีชัง และกลุ่มนักท่องเที่ยว โดยมีผลสรุปดังนี้

ภาพ 8 ภาพต้นแบบบรรจุภัณฑ์เจล (แบบใหม่)

ผลสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบ “บรรจุภัณฑ์เกลือสปา” จำแนกตามค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจในประเด็นคุณสมบัติด้านต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ประเด็นคุณสมบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ คือ บรรจุภัณฑ์น่าสนใจหยิบจับ (4.17) ส่วนประชากรเกาะสีชัง ค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านตัวอักษรที่ใช้บนบรรจุภัณฑ์ (4.46) และสำหรับนักท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมาก ในเรื่องบรรจุภัณฑ์สื่อถึงส่วนผสมที่ได้จากเกาะสีชัง และบรรจุภัณฑ์ส่งเสริมอัตลักษณ์ภาพรวมของเกาะสีชัง โดยทั้ง 2 ประเด็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (3.46) ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (3.77)

ภาพ 9 ภาพต้นแบบบรรจุภัณฑ์เจล (แบบใหม่)

ผลสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบ “บรรจุภัณฑ์เจล” ดังภาพ 9 จำแนกตามค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจในประเด็นคุณสมบัติด้านต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ประเด็นคุณสมบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ คือ ตัวอักษรที่ใช้นับบรรจุภัณฑ์ (4.23) ส่วนประชากรเกาะสีชัง ให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านสีที่ใช้นับบรรจุภัณฑ์ (4.73) สำหรับนักท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมากในเรื่องบรรจุภัณฑ์น่าสนใจหยิบจับ (4.20) ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (4.06)

รหัส A07-1_บรรจุภัณฑ์สบู่ แบบที่ 1

ปรับปรุงแบบบรรจุภัณฑ์สบู่ใหม่

ภาพ 10 ภาพต้นแบบบรรจุภัณฑ์สบู่ 3 สูตร (แบบใหม่)

ผลสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อต้นแบบ “บรรจุภัณฑ์สบู่ 3 สูตร” ดังภาพ 10 จำแนกตามค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจในประเด็นคุณสมบัติด้านต่างๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มพบว่า ประเด็นคุณสมบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ คือ ลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ (4.23) ส่วนประชากรเกาะสีชัง ให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านสีที่ใช้นับบรรจุภัณฑ์ (4.85) สำหรับนักท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมากในเรื่อง บรรจุภัณฑ์น่าสนใจหยิบจับ (3.53) ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (3.93)

ภาพรวมของการออกแบบต้นแบบบรรจุภัณฑ์ทั้ง 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ สามารถดึงดูดความสนใจจากกลุ่มนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี นักท่องเที่ยวรู้สึกสนใจและรู้สึกอยากหยิบจับ และบรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่สามารถสื่อถึงส่วนผสมที่ได้จากเกาะสีชัง

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือสครับ นิยมใช้เกลือเป็นส่วนผสมยอดนิยมชนิดหนึ่งที่นิยมใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สปา เนื่องจากเม็ดเกลือมีความละเอียดพอดีสอดคล้องกับแนวคิดของภัทรธาดา บุตรดาเลิศ (2564, น.114) ช่วยในการผลัดเซลล์ผิว และการทำความสะอาดผิว นอกจากนี้เกลือยังมีสรรพคุณช่วยในเรื่องของการฆ่าเชื้อโรค สมานแผล จากการเติมน้ำมันทำให้ผลิตภัณฑ์มีความหนืดขึ้นจึงทำให้ผิวชุ่มชื้นสอดคล้องกับแนวคิดของธนวรรธ จันทะนัด และคนอื่นๆ (2556, น.238) นอกจากนี้จากนี้ยังมีรายงานจากการศึกษาวิจัยแผนธุรกิจการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สปาในประเทศ เช่น สครับเกลือขัดผิวที่มีส่วนผสมจากดอกเกลือและผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ พบว่า ธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์สปาประเภทสครับเกลือขัดผิว ในอุตสาหกรรมความงามมีแนวโน้มการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ทำให้เกิดเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกลือสครับที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนเกาะสีชังขึ้นมา ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมาได้ สามารถตอบโจทย์การเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผลการประเมินความพึงพอใจที่ได้จากการทำวิจัยแสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครที่ทดลองใช้ผลิตภัณฑ์พบว่าเกลือที่ได้ช่วยทำให้ผิวเรียบเนียน นุ่ม และมีกลิ่นหอมที่ช่วยผ่อนคลายระหว่างการใช้งานได้ ซึ่งในผลิตภัณฑ์มีส่วนผสมของวิตามินอีที่มีคุณสมบัติในการเพิ่มความชุ่มชื้นต่อผิว และคุณสมบัติในการผลิตเซลล์ผิวทำให้ผิวแลดูกระจ่างใส

ในส่วนของเจลวุ้นทางจะเข้ จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมพบว่าวุ้นทางจะเข้ มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Aloe vera* (Linn.) Burm. f. สารสำคัญในวุ้นทางจะเข้มีสารกลุ่มโพลีแซคคาไรด์ (Polysaccharides) กรดอะมิโน (Amino Acid) แอนทราควิโนน (Anthraquinones) เกลือแร่ (Mineral) วิตามิน (Vitamin) เอนไซม์ (Enzyme) กรดอินทรีย์และสารอื่น เช่น แทนนิน (Tannins) สเตอรอล (Plant Sterols) สารสำคัญในการออกฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของวุ้นทางจะเข้ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นวุ้น สารสำคัญที่ออกฤทธิ์ลดการอักเสบ คือ aloctin A, Bradykininase โดย aloctin A ไปยับยั้งการสังเคราะห์ prostaglandin E2 ยับยั้ง การเกิดสารพวก Cytokines ที่ทำให้เกิดการอักเสบ ได้แก่ TNF- α และ IL-6 ส่วน Bradykininase จะทำลาย Bradykinin ซึ่งเป็นสารที่ทำให้หลอดเลือด ขยายตัวและเกิดการอักเสบ สารสำคัญที่ออกฤทธิ์ ในการสมานแผล คือ Glucomanan มีสาร Acemannan ซึ่งกระตุ้นการเจริญเติบโตของเซลล์ Fibroblast และกระตุ้นการสร้างคอลลาเจน สารสำคัญที่ออกฤทธิ์ต้านการชราของผิวหนัง คือ Aloe Sterols (Cycloartenol and Lophenol) สามารถกระตุ้นการสร้างคอลลาเจนได้สอดคล้องกับแนวคิดของทิพากร สิทธิการิยะ และวิภาเพ็ญ โชคดีสัมฤทธิ์ (2556, น.113) และการประเมินประสิทธิผลทางคลินิกของวุ้นทางจะเข้สามารถต้านการอักเสบของผิวหนังได้สอดคล้องกับแนวคิดของ ซาโกรสกา-ดซิโอก (Zagórska-Dziok, 2017, p.86) ทำให้ผู้วิจัยเลือกการพัฒนาเจลวุ้นทางจะเข้ในการสร้างอัตลักษณ์ให้ชุมชนเกาะสีชัง นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์สบู่อ่อน ซึ่งปัจจุบันนี้มีการผลิตกันที่พัฒนามาจากพืชสมุนไพรในผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพมากขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของอดิวัฒน์ ศิริเพ็ชร และคนอื่นๆ (2564, น.239) จากงานวิจัยที่ผ่านมา ความพึงพอใจในการใช้ผลิตภัณฑ์เจลวุ้นทางจะเข้ โดยให้ความชุ่มชื้นต่อผิวได้ดี เนื้อเจลบางเบา การซึมซาบเข้าสู่ผิว และมีบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ให้ความชุ่มชื้นต่อผิว ลดการระคายเคือง ลดอาการแสบของผิวหลังสัมผัสแสงแดด นอกจากนี้เนื้อเจลไม่มีความเหนอะหนะหลังการใช้ ดูดซึมได้ค่อนข้างเร็ว และมีกลิ่นที่ไม่ฉุนจนเกินไป ปริมาณที่พอเหมาะ มีรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ ทำให้มีความน่าสนใจอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับแนวคิดของสุธาสนิ อัมพิลาศรัย (2565, น.18)

จากการศึกษาด้านพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพและนิยมใช้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากธรรมชาติมากขึ้น ทำให้เครื่องสำอางสมุนไพรและรักษาผิวกว่า 70% หันมาใช้วัตถุดิบจากสมุนไพรเป็นส่วนประกอบ แต่มูลค่าตลาดของเครื่องสำอางสมุนไพรลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2558 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เป็นผลจากจำนวนผู้ประกอบการในตลาดผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางมีมากขึ้น และการแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของชุดิมา วิทักษบุตร และนภวรรณ คณานุรักษ์ (2560, น.594) แต่มูลค่าตลาดของสบู่สมุนไพรกลับเพิ่มขึ้นทุกปี ดูได้จากส่วนแบ่งการตลาดของสบู่ก่อน ที่แยกประเภทได้ดังนี้ 1) สบู่สมุนไพร 2) สบู่สำหรับผู้ชาย 3) สบู่เพื่อสุขภาพหรือสบู่มะเขือ 4) สบู่เพื่อความงาม 5) สบู่เด็ก ซึ่งพบว่าส่วนแบ่งการตลาดของสบู่ก่อนประเภทสบู่สมุนไพรมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี 2555 เท่ากับ 24% จนในปี 2557 มีส่วนแบ่งการตลาดของสบู่สมุนไพรเท่ากับ 33% และมีแนวโน้มที่สัดส่วนจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะมีแรงหนุนหลักมาจากพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เป็นหนึ่งในตัวเลือกที่นำมาพัฒนาต่อยอดเป็นสบู่ก่อนที่เป็นอัตลักษณ์ของเกาะสีชัง ผลการประเมินผลิตภัณฑ์สบู่ที่พัฒนาขึ้นมา อาสาสมัครส่วนใหญ่ประเมินว่าสามารถทำความสะอาดผิวได้ดี ผิวไม่แห้งกร้านหลังการใช้ ทั้งนี้เนื่องจากในส่วนผสมประกอบด้วยสารสกัดวุ้นทางจะเข้ที่ให้ความชุ่มชื้นต่อผิว

หลังการใช้ แต่อาสาสมัครบางส่วนให้ข้อเสนอแนะเรื่องกลิ่นว่าไม่ติดผิว ซึ่งทางทีมผู้วิจัยได้รับทราบและนำมาแก้ไขปรับปรุงโดยการเพิ่มสัดส่วนของน้ำหอมในสูตร

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ได้แก่ เกลือสครีม, เจลวุ้นหางจระเข้ และสบู่อ่อน ของชุมชนในเขตอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี สามารถนำมายกระดับคุณภาพของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางเพื่อเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ และจากการทดสอบความคงตัวพบว่าผลิตภัณฑ์และขนส่งให้กับชุมชนได้ นอกจากนี้การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด เพิ่มความน่าใช้ ดึงดูดใจ มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น รวมถึงผลิตภัณฑ์สามารถนำไปถ่ายทอดให้ชุมชนเพื่อผลิตในการจำหน่าย หรือพัฒนาต่อยอดได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ชุมชนสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดในอนาคตโดยสร้างมาตรฐานการผลิต และการทดสอบโดยใช้บริการศูนย์วิจัย หรือศูนย์ทดสอบที่ได้มาตรฐาน รวมถึงการสร้างแบรนด์ ตลอดจนการขึ้นทะเบียนหรือยื่นจดแจ้ง เพื่อเพิ่มมูลค่า และความน่าเชื่อถือให้สามารถจัดจำหน่ายได้ในระยะยาว และส่งขายนอกพื้นที่เกาะสีชัง

2. ชุมชนสามารถนำไปต่อยอดในการสร้างสินค้าประจำชุมชน และเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนได้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. มีการพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ได้แก่ เกลือสครีม, เจลวุ้นหางจระเข้ และสบู่อ่อน ในด้านอื่นๆ เพิ่มขึ้น และมีการทดสอบประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์หลังใช้อย่างต่อเนื่อง
2. เพิ่มจำนวนกลุ่มประชากรเป้าหมายในการเก็บข้อมูลให้มีจำนวนมากขึ้น เพื่อเพิ่มประโยชน์และความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตฯ ที่ให้การสนับสนุนทุนในการวิจัย และขอขอบคุณชุมชนเทศบาลเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี และอาสาสมัครทุกท่านที่ให้การสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

ชุดิมา วัฑฒนบุตร และนภวรรณ คณานักษ์. (2560, 17 สิงหาคม). การแบ่งกลุ่มผู้ใช้สบู่อ่อนทำความสะอาดผิวกายที่ผลิตจากสมุนไพรโดยใช้ปัจจัยด้านการใช้ผลิตภัณฑ์ ในเขตกรุงเทพมหานคร [การนำเสนอบทความ]. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 12 ปีการศึกษา 2560, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.

ทิพากร สิทธิการิยะ และวิภาเพ็ญ โชคดีสัมฤทธิ์. (2562). การศึกษาประสิทธิผลของการทาเจลวุ้นหางจระเข้ในการรักษาฝีรอยรอบดวงตา. วารสารการแพทย์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ, 26(3), 113-124. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/jmhs/article/view/231295>

- ธนวรรพ์ จันทะนัด, กานต์ชนก ดอนโชติ, นภักดี ภัคดี, และเอกพล ลิ้มพงษา. (2556). การพัฒนาเกลือขัดผิวที่เตรียมจากเกลือทะเล. *วารสารเภสัชศาสตร์อีสาน*, 9(1), 236-239. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/IJPS/article/view/7780>
- ภัทรลภา บุตรดาเลิศ. (2564). การศึกษาเกลือสินเธาว์สู่การแปรรูปผลิตภัณฑ์เกลือสปาเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพโดยใช้กิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน: อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 35(3), 114–131. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPUStuthiparithatJournal/article/view/251899>
- สุธาสินี อัมพิลาศรัย. (2565). ความพึงพอใจของผู้บริโภคเจลล้างหน้าหาวะแซ่เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของวิสาหกิจชุมชนบ้านทะเลหอม ตำบลหาดเจ้าสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี. *วารสารสังคมวิจัยและพัฒนา*, 4(4), 18-30. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/JMARD/article/view/257058>
- สุธีธรรม กิ่งนันทสิงห์, เสรี วงษ์มณฑา, และผกาภาศ ชัยรัตน์. (2566). การส่งเสริมอัตลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงอาหารอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 9(2), 119-130. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/258622>
- อติวัฒน์ คิริเพ็ชร, จิตติมา ดำรงวัฒนะ, อุดมศักดิ์ เตโชชัย, และเดโช แขน้ำแก้ว. (2564). สบู่ล้างหน้า : แนวทางส่งเสริมวิธีการทำสบู่ล้างหน้าหาวะแซ่ ชุมชนบ้านในหมง หมู่ที่ 6 ตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารครุศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 6(3), 239-259. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/jeducru/article/view/255255>
- Health Sciences Authority. (2025, January 16). *ASEAN Cosmetic Directive (ACD)*. <https://www.hsa.gov.sg/cosmetic-products/asean-cosmetic-directive>
- ICH Guidelines*. (n.d.). <https://www.ich.org/page/ich-guidelines>
- Zagórska-Dziok, M., Furman-Toczek, D., Dudra-Jastrzębska, M., Zygo, K., Stanisławek, A., & Kapka-Skrzypczak, L. (2017). Evaluation of clinical effectiveness of Aloe vera – a review. *Journal of Pre-Clinical and Clinical Research*, 11(1), 86–93. <https://doi.org/10.26444/jpccr/74577>